

12 VARASTAMINEN

Onko koskaan oikein varastaa? Kuvittele seuraavan tarinan tilanne ja pohdi sitten esitettyjä kysymyksiä.

Dilemmatian maassa asuu köyhä äiti, jonka lapsi sairastaa vakavaa tautia. Köyhällä äidillä ei ole rahaa ostaa lapselleen lääkettä, eikä sitä tuossa maassa anneta ilmaiseksi kenellekään. Apteekissa lääkettä olisi ja äiti voisi pelastaa lapsensa hengen, jos hän varastaisi lääkkeen apteekista. Varastaminen on kuitenkin rikos, josta joutuu vankilaan, jos jää kiinni.

Mitä äidin pitäisi mielestäsi tehdä?

a) Mieti, onko tarinan tilanteessa oikein varastaa lääkettä. Perustelee vastauksesi. Kyllä/ei, sillä... _____

b) Keskustelkaa ja vertailkaa vastauksianne. Kuunnelkaa toistenne perusteluja niin, että kaikki saavat sanotuksi näkemyksensä.

c) Vaihtkaa kukin puolenne: tilanteessa saa varastaa vai tilanteessa ei saa varastaa. Pelatkaa *ota kantaa* -peliä.

d) Oletko edelleen samaa mieltä kuin ensimmäisessä vastauksessasi? Miksi / miksi et? _____

e) Mitkä keskustelussa esitetyt perustelut olivat mielestäsi parhaita? Kirjaa niitä ylös alle tai vihkoosi. _____

f) Kuinka moni muutti kantaansa keskustelun aikana? _____ Mistä syystä kantaa vaihdettiin? _____

g) Keskustelkaa siitä, mitä muita vaihtoehtoja olette keksineet tai keksitte tarinassa esitetyn tilanteen ratkaisemiseen. Millaisia muita ongelmia tilanteeseen liittyy? Miten ongelmia voisi selvittää?

13 VALEHTELEMINEN

Onko koskaan oikein valehdella?

a) Mieti nopeasti ja lyhyesti kysymystä, onko koskaan oikein valehdella, ja kirjoita ensimmäiset vastauksesi ja ajatuksetsi ylös vihkoosi.

Merkittävä luokan lattialle pitkä viiva, joka kuvastaa asteikkona sitä, miten hyväksyttävää jokin on. Sen toisessa päässä lukee "enemmän hyväksyttävää" ja toisessa päässä "vähemmän hyväksyttävää".

Kirjoittakaa paperilapuille seuraavat tilannekuvaukset:

- Haluat saada viimeisen jäljellä olevan palasen täytekakusta, joten valehtelet, ettet ole vielä saanut kakkua lainkaan.
- Tuttavasi kysyy sinulta rahaa lainaksi. Sinulla on rahaa taskussa, mutta valehtelet, ettei sinulla ole yhtään mukana, sillä tiedät, että tuttavallasi on tapana jättää maksamatta velkansa.
- Ystäväsi on tullut kotiisi piiloon, sillä eräs ilkeä tyyppi etsii häntä, vaikka ystäväsi on syytön tuon tyypin ongelmaan. Tyyppi on ovellesi ja valehtelet hänelle, ettet ole nähnyt ystäväsiä.
- Ystäväsi on tullut kotiisi piiloon, sillä poliisi etsii häntä ja haluaa kuulustella häntä erään tapauksesta. Poliisi on ovellesi ja valehtelet hänelle, ettet ole nähnyt ystäväsiä.
- Lentokonekaappari on kaapannut lennon, jolla olet matkustajana. Keksit vaiheen, jolla onnistut houkuttelemaan kaappaajan laskeutumaan maahan ja pelastat näin kaikki matkustajat.
- Tohtori Zorro tietää, että Arvid ei halua kuulla mitään huonoja uutisia omasta terveydestään. Niinpä tohtori jättää kertomatta Arvidille, että tämä sairastaa vakavaa ja parantumatonta tautia.

